

URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW, POWIERZCHNIA ZASIEWÓW ORAZ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2014 R.

<http://bydgoszcz.stat.gov.pl/>

OPRACOWANIA SYGNALNE

Bydgoszcz, marzec 2015 r.

Dane zawarte w niniejszym opracowaniu zebrano na podstawie:

- uogólnionych wyników czerwcowego reprezentacyjnego badania gospodarstw rolnych osób fizycznych oraz pełnego badania gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej. Badanie zostało przeprowadzone w czerwcu i lipcu 2014 r. według stanu na 1 czerwca 2014 r. (dzień referencyjny);
- uogólnionych wyników reprezentacyjnych badań pogłowia bydła, owiec, drobiu i świń oraz produkcji zwierzęcej w gospodarstwach indywidualnych utrzymujących w/w gatunki zwierząt;
- danych sprawozdawczych z zakresu pogłowia zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej jednostek sektora publicznego i prywatnego (bez gospodarstw indywidualnych).

Wyniki czerwcowego reprezentacyjnego badania gospodarstw rolnych opracowane zostały **według siedziby użytkownika gospodarstwa**, tj. dla gospodarstw indywidualnych – według miejsca siedziby (zamieszkania) użytkownika, a dla gospodarstw osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – według miejsca siedziby przedsiębiorstwa (gospodarstwa).

Gospodarstwo rolne – jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym (z wyłączeniem upraw trwałych i w ogrodach przydomowych).

Grupa „**przemysłowe**” obejmuje buraki cukrowe, rzepak i rzepik, len (łącznie z lnem oleistym), konopie oraz tytoń.

Grupa „**pastewne**” obejmuje uprawy okopowych pastewnych, strączkowych pastewnych łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno i zielonkę, kukurydzę na zielonkę, motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy na nasiona i zielonkę (bez upraw przeznaczonych na nawozy zielone).

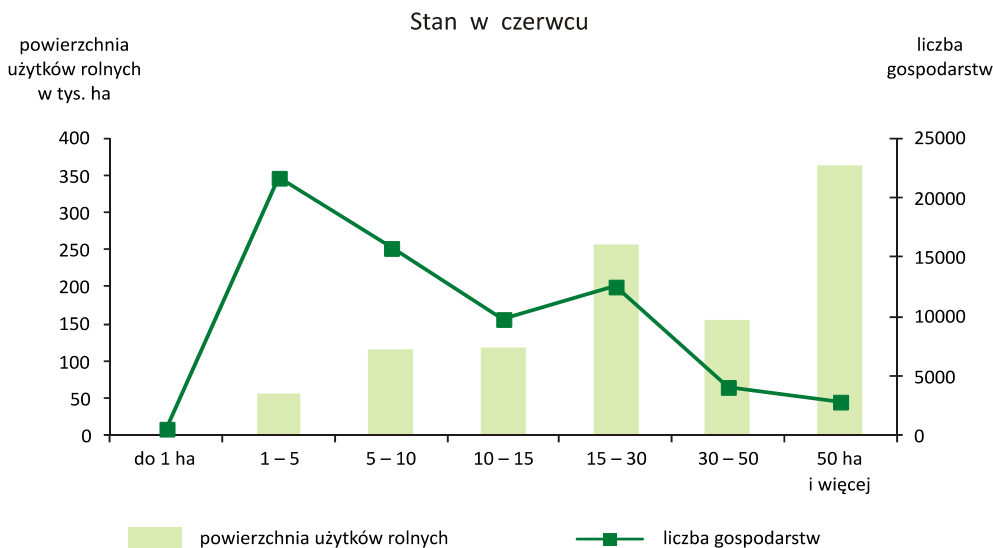
Grupa „**pozostałe**” obejmuje warzywa gruntowe, truskawki i poziomki gruntowe, uprawy nasienne, kwiaty i rośliny ozdobne gruntowe, pozostałe przemysłowe (np. krokosz barwierski, zioła dla przemysłu kosmetycznego, uprawy wieloletnie na cele energetyczne), słonecznik na ziarno, soję, inne oleiste (nie uwzględnione w grupie „przemysłowe”), chmiel, zioła i przyprawy, cykorię, a także uprawy pod osłonami (bez upraw trwałych pod osłonami) oraz pozostałe uprawy.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

W czerwcu 2014 r. w województwie kujawsko-pomorskim działalność prowadziło 67,2 tys. **gospodarstw rolnych**, w tym 66,9 tys. gospodarstw indywidualnych. Spośród wszystkich gospodarstw uprawą ziemiopłodów rolnych zajmowało się 62,5 tys. jednostek; w gospodarstwach indywidualnych było ich 62,2 tys. W obu przypadkach udział gospodarstw posiadających powierzchnię zasiewów wyniósł 93,0%. Większość gospodarstw (99,1%) użytkowało powierzchnię powyżej 1 ha użytków rolnych. Jednostek o takim areale było 66,6 tys., w tym 66,3 tys. to gospodarstwa indywidualne.

LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH I POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH W 2014 R.

Średnia powierzchnia ogólna gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim w czerwcu 2014 r. zmniejszyła się o 0,43 ha w porównaniu z 2013 r. do poziomu 17,11 ha, przy czym gospodarstwa posiadające powierzchnię powyżej 1 ha użytków rolnych użytkowały średnio 17,25 ha gruntów (w kraju odpowiednio 11,54 ha i 11,77 ha). Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa indywidualnego była niższa niż we wszystkich gospodarstwach oraz niższa niż przed rokiem o 0,31 ha i wyniosła 15,57 ha (w Polsce 10,55 ha). Gospodarstwa indywidualne powyżej 1 ha użytków rolnych średnio zajmowały powierzchnię 15,70 ha (w kraju 10,75 ha).

Użytki rolne w gospodarstwach rolnych województwa kujawsko-pomorskiego zajmowały areał 1066,6 tys. ha, w tym 99,5% stanowiły użytki rolne w dobrej kulturze (w kraju odpowiednio 14558,4 tys. ha i 99,1%). W porównaniu z 2013 r. powierzchnia ta zwiększyła się o 14,3 tys. ha (o 1,4%). W posiadaniu gospodarstw indywidualnych było 966,1 tys. ha użytków rolnych, z takim samym udziałem (99,5%) użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (w kraju odpowiednio 13240,3 tys. ha i 99,2%). Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach indywidualnych wzrosła w skali roku bardziej niż przeciętnie, tj. o 19,2 tys. ha (o 2,0%).

Arealy lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów zarówno we wszystkich gospodarstwach rolnych jak i w gospodarstwach indywidualnych obniżyły się w skali roku.

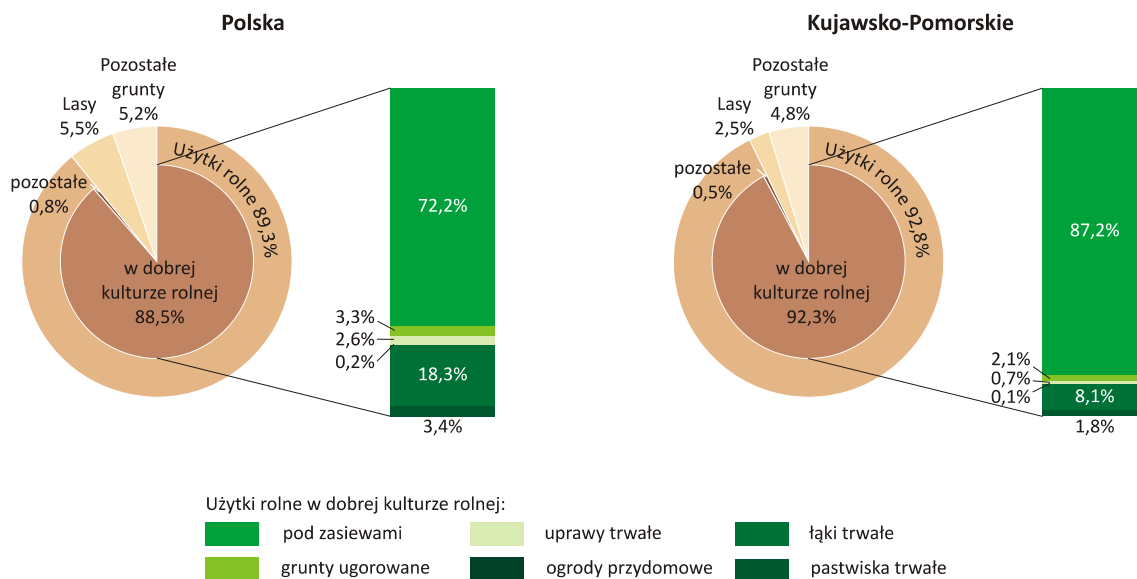
Tabl. 1 Użytkowanie gruntów
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	2013	2014		2013	2014	
	w ha		2013=100	w ha		2013=100
Powierzchnia ogólna	1140071	1149709	100,8	1027376	1041919	101,4
Użytki rolne	1052265	1066599	101,4	946952	966119	102,0
w dobrej kulturze	1046755	1061339	101,4	942380	961439	102,0
pod zasiewami	903868	925820	102,4	810380	835336	103,1
grunty ugorowane	21537	21794	101,2	20570	21564	104,8
uprawy trwałe	11869	7704	64,9	11172	7056	63,2
w tym sady	9608	6502	67,7	9069	6049	66,7
ogrody przydomowe	1455	1394	95,8	1434	1382	96,4
łąki trwałe	86456	85604	99,0	80568	78609	97,6
pastwiska trwałe	21570	19023	88,2	18256	17492	95,8
pozostałe	5510	5259	95,4	4572	4679	102,3
Lasy i grunty leśne	29587	28400	96,0	28431	27357	96,2
Pozostałe grunty	58218	54710	94,0	51993	48444	93,2

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2014 R.

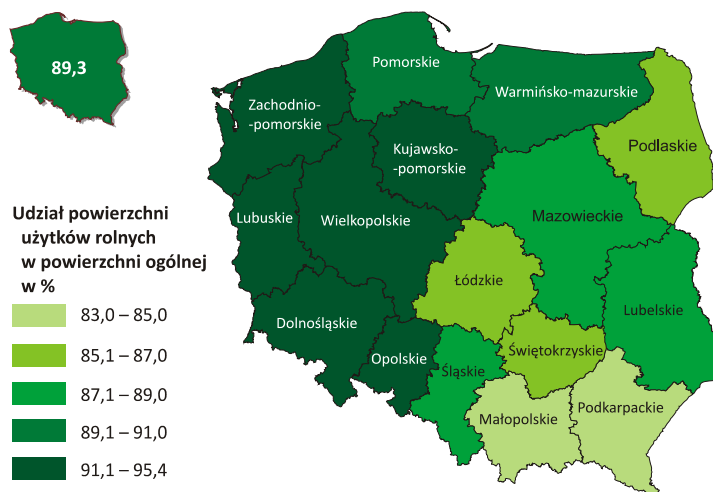
Stan w czerwcu

Spośród użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej największą powierzchnię zajmowały grunty pod zasiewami – 925,8 tys. ha (wzrost w skali roku o 2,4%), następnie trwałe użytki zielone 104,6 tys. ha (spadek o 3,1%), grunty ugorowane 21,8 tys. ha (wzrost o 1,2%), uprawy trwałe 7,7 tys. ha (spadek o 35,1%) oraz ogrody przydomowe 1,4 tys. ha (spadek w stosunku do 2013 r. o 4,2%).

UDZIAŁ POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W POWIERZCHNI GOSPODARSTW ROLNYCH W 2014 R.

Stan w czerwcu

POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

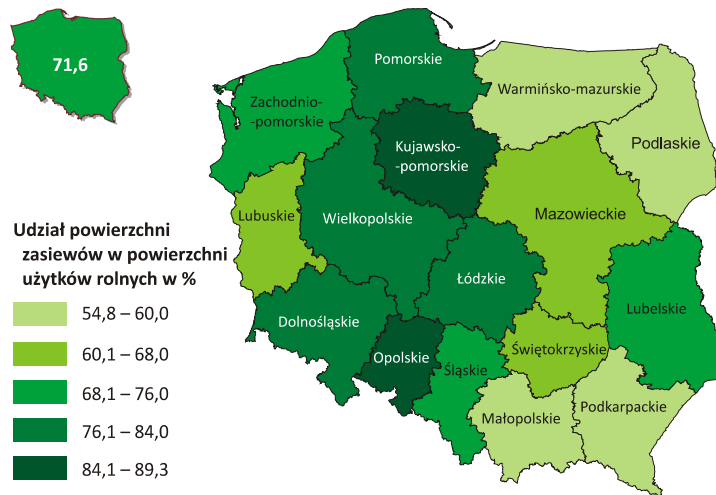
Największą grupę upraw w zasiewach stanowiły **zboża**, zajmując 66,5% ogólnej powierzchni zasiewów (w kraju 71,8%).

Pod zasiewy zbóż przeznaczono 615,5 tys. ha, tj. o 1,5 tys. ha (o 0,2%) więcej niż w 2013 r. W rankingu województw Kujawsko-Pomorskie znalazło się na 4 miejscu w kraju pod względem powierzchni zasiewów zbóż. Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi były uprawiane na 516,8 tys. ha, tj. na po-

wierzchni o 2,3% mniejszej niż w 2013 r. Wśród zbóż dominowała uprawa pszenicy z 23,7% udziałem w strukturze zasiewów (w kraju 22,4%). Powierzchnia zasiewów pszenicy wzrosła w ciągu roku o 10,8%.

**UDZIAŁ POWIERZCHNI ZASIEWÓW
W POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W 2014 R.**
Stan w czerwcu

Tabl. 2 Powierzchnia zasiewów
Stan w czerwcu

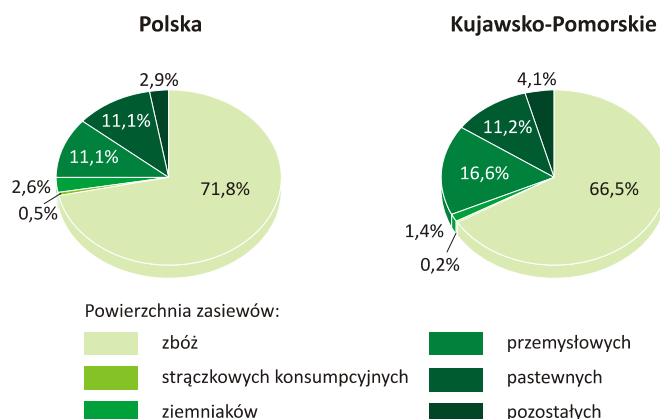
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	2013	2014		2013	2014	
	w ha		2013=100	w ha		2013=100
Ogółem	903868	925820	102,4	810380	835336	103,1
w tym:						
Zboża ^a	613998	615460	100,2	559766	562557	100,5
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	528940	516756	97,7	491305	480098	97,7
zboża podstawowe	469951	470852	100,2	433167	434421	100,3
pszenica	198255	219577	110,8	174836	194709	111,4
ozima	176556	196276	111,2	155621	172315	110,7
jara	21699	23301	107,4	19215	22394	116,5
żyto	79331	53661	67,6	75186	50644	67,4
jęczmień	84490	83228	98,5	80541	79775	99,0
ozimy	11477	14364	125,2	10483	13313	127,0
jary	73013	68864	94,3	70058	66462	94,9
owies	12159	11582	95,3	11122	10792	97,0
pszenżyto	95716	102804	107,4	91482	98501	107,7
ozime	88600	89189	100,7	84548	85387	101,0
jare	7116	13615	191,3	6934	13114	189,1
mieszanki zbożowe	58989	45905	77,8	58138	45678	78,6
Strączkowe konsumpcyjne	1917	1715	89,5	1741	1394	80,1
Ziemniaki ^b	18553	13409	72,3	17363	12288	70,8
Przemysłowe	143805	153248	106,6	121253	130149	107,3
w tym:						
buraki cukrowe	37152	36266	97,6	33263	31941	96,0
rzepak i rzepik	105538	115648	109,6	86909	97010	111,6
Pastewne	96613	103514	107,1	83721	92342	110,3
w tym kukurydza na zielonkę	50121	52972	105,7	42881	46982	109,6
Pozostałe	28982	38476	132,8	26536	36605	137,9

^a Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne zbożowe mieszanki, łącznie z kukurydzą na ziarno, gryką, prosem i innymi zbożowymi. ^b Bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych.

**UDZIAŁ POWIERZCHNI POSZCZEGÓLNYCH GRUP UPRAW
W OGÓLNEJ POWIERZCHNI ZASIEWÓW W 2014 R.**

Stan w czerwcu

Powierzchnia uprawy **ziemniaków** (*10 lokata w kraju*) wyniosła 13,4 tys. ha i zmniejszyła się w stosunku do 2013 r. o 26,2% stanowiąc 1,4% ogólnej powierzchni zasiewów.

Areal uprawy **buraków cukrowych** zmniejszył się w ciągu roku o 2,4% i wyniósł 36,3 tys. ha, co stanowiło 3,9% powierzchni zasiewów. *Pod względem wielkości powierzchni uprawy nasze województwo zajęło 2 miejsce w kraju.*

Powierzchnia uprawy **rzepaku i rzepiku** zwiększyła się o 9,6% i wyniosła 115,6 tys. ha, stanowiąc 12,5% powierzchni zasiewów. *Pod względem wielkości areалу uprawy rzepaku i rzepiku województwo kujawsko-pomorskie znalazło się na 3 miejscu w kraju.*

POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W 2014 r. w województwie kujawsko-pomorskim w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosło pogłowie bydła, trzody chlewnej i drobiu, a zmniejszyło się stado owiec.

Tabl. 3 **Pogłowie zwierząt gospodarskich**

Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	2013	2014		2013	2014	
	w sztukach		2013=100	w sztukach		2013=100
Bydło	489587	503833	102,9	451785	463625	102,6
Cielęta w wieku poniżej 1 roku	146288	161638	110,5	135486	149454	110,3
Młode bydło w wieku 1–2 lat	148845	146282	98,3	139529	136551	97,9
Bydło w wieku 2 lat i więcej	194454	195914	100,6	176770	177621	100,5
w tym krowy	161514	161431	99,9	147024	146106	99,4
w tym krowy mleczne	151533	148322	97,9	137580	133850	97,3
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	46,5	47,2	101,5	47,7	48,0	100,6
Trzoda chlewna^a	1249005	1320872	105,8	1176407	1255809	106,7
Prosięta o wadze do 20 kg	363372	389784	107,3	343023	370405	108,0
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	348761	353433	101,3	325949	341455	104,8
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	405429	449259	110,8	384478	423251	110,1
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	131442	128396	97,7	122956	120698	98,2
w tym lochy	127798	125081	97,9	119768	117849	98,4
w tym lochy prośne	86331	87027	100,8	81135	81997	101,1
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	118,7	123,8	104,3	124,2	130,0	104,7

^a W 2013 r. stan w lipcu.

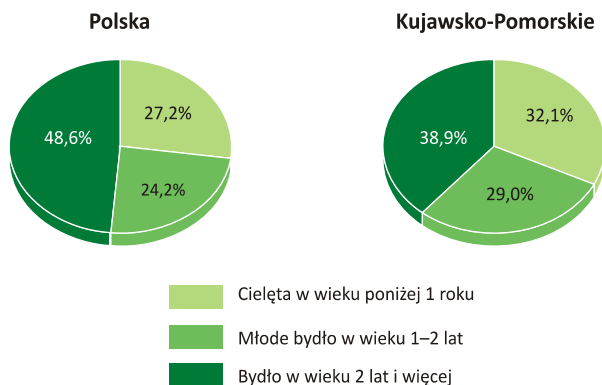
Tabl. 3 **Pogłowie zwierząt gospodarskich (dok.)**
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	2013	2014		2013	2014	
	w sztukach		2013=100	w sztukach		2013=100
Drób	5345349	7337707	137,3	4944264	6169787	124,8
w tym kurzy	4648751	6807079	146,4	4311678	5699181	132,2
w tym nioski	1697293	1588038	93,6	1477323	1366576	92,5
Obsada drobiu kurzego na 100 ha użytków rolnych	441,8	638,2	144,5	455,3	589,9	129,6
Owce	10485	8330	79,4	8730	7461	85,5
w tym maciorki	6112	5615	91,9	4979	5150	103,4
Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych	1,0	0,8	80,0	0,9	0,8	88,9

W czerwcu 2014 r. **pogłowie bydła** wynosiło 503,8 tys. sztuk, w tym krów 161,4 tys. sztuk. W porównaniu ze stanem z czerwca 2013 r. odnotowano wzrost pogłowia o 14,2 tys. sztuk, czyli o 2,9%. Pogłowie krów zmniejszyło się nieznacznie, czyli o 0,1%. Zwiększenie stada bydła wynikało z większej niż w ub. roku liczby cieląt, których pogłowie wzrosło o 10,5%.

STRUKTURA STADA BYDŁA W 2014 R.

Stan w czerwcu

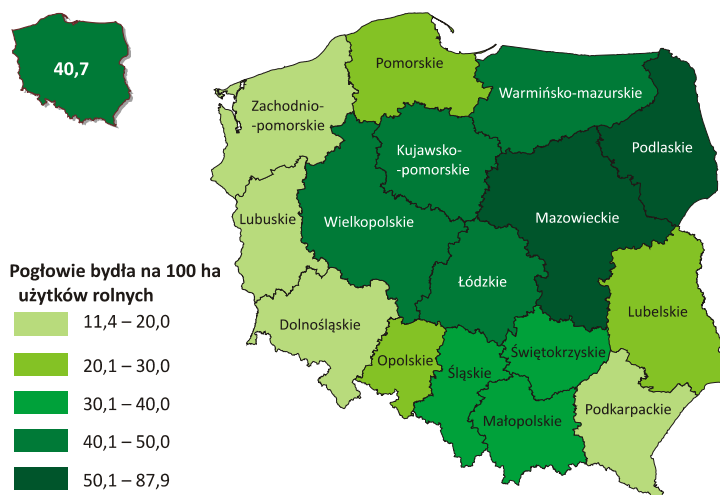
W gospodarstwach województwa kujawsko-pomorskiego utrzymywano 8,5% krajowego pogłowia bydła, co stawia nasze województwo na 4 miejscu w Polsce po Mazowieckim, Podlaskim i Wielkopolskim.

W gospodarstwach indywidualnych, skupiających 92,0% ogółu pogłowia bydła w województwie, znajdowało się 463,6 tys. sztuk (o 2,6% więcej niż rok wcześniej).

Obsada bydła w czerwcu 2014 r. w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych wyniosła 47,2 szt. (przy średniej krajowej 40,7 szt.).

OBSADA BYDŁA NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH W 2014 R.

Stan w czerwcu

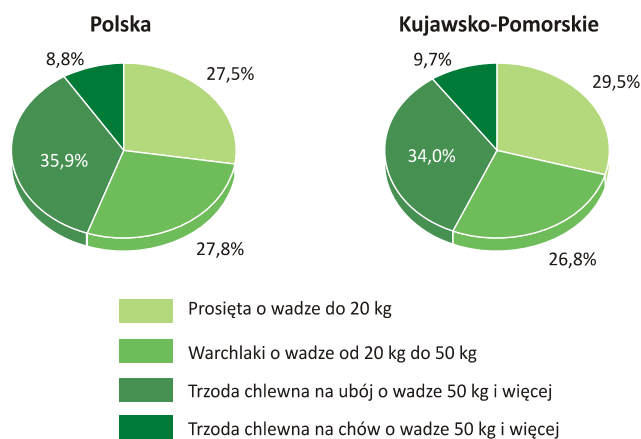

W czerwcu 2014 r. **pogłowie trzody chlewnej** wyniosło 1320,9 tys. sztuk, w tym stado loch na chów 125,1 tys. sztuk. W porównaniu ze stanem z lipca 2013 r. pogłowie świń wzrosło o 5,8%, a stado loch na chów zmniejszyło się o 2,1%. Około 2% spadek odnotowano w grupie świń na chów powyżej 50 kg. W pozostałych grupach produkcyjnych nastąpił wzrost pogłowia.

STRUKTURA STADA TRZODY CHLEWNEJ W 2014 R.

Stan w czerwcu

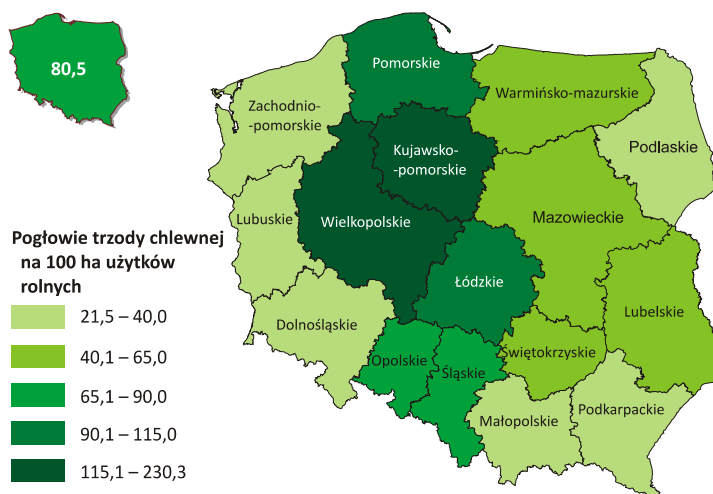
W województwie kujawsko-pomorskim utrzymywano 11,3% krajowego pogłowia trzody chlewnej, co dało nam 2 miejsce zaraz po województwie wielkopolskim (35,3%).

W gospodarstwach indywidualnych, które utrzymywały 95,1% stanu pogłowia trzody chlewnej w województwie, było 1255,8 tys. sztuk świń, co oznacza roczny wzrost o 79,4 tys. szt. (o 6,7%).

Obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych wyniosła 123,8 szt. (przy średniej krajowej 80,5 szt.).

OBSADA TRZODY CHLEWNEJ NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH W 2014 R.

Stan w czerwcu

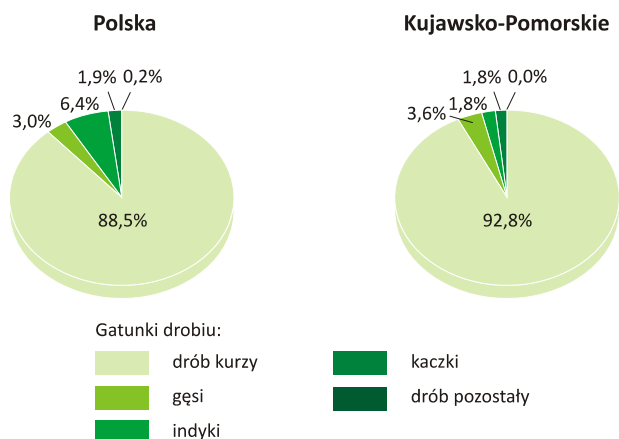

W czerwcu 2014 r. **pogłowie drobiu** w województwie wyniosło 7,3 mln sztuk i było wyższe o 37,3% niż w czerwcu 2013 r. Stado drobiu kurzego liczyło 6,8 mln sztuk i w stosunku do ub. roku wzrosło o 46,4%. Obsada drobiu kurzego na 100 ha użytków rolnych wynosiła 638,2 szt. (w kraju 892,0 szt.). W województwie kujawsko-pomorskim znajdowało się 5,2% stada drobiu kurzego w Polsce. Stawia to nasze województwo na 6 miejscu w Polsce.

STRUKTURA GATUNKOWA DROBIU W 2014 R.

Stan w czerwcu

Stan **pogłowa owiec** w czerwcu 2014 r. zmniejszył się w ciągu roku o 20,6% (do poziomu 8,3 tys. sztuk), w tym liczba maciorek (5,6 tys. sztuk) spadała w skali roku o 8,1%. W gospodarstwach województwa kujawsko-pomorskiego utrzymywano 3,7% krajowego pogłowa owiec.

Autorzy opracowania: Katarzyna Magdańska, Ewa Panic-Kentzer – Wydział Badań Ankietowych
tel. 52 3669 414, 52 3669 389

Redakcja merytoryczna, techniczna, skład i grafika komputerowa: Adam Mańkowski, Anna Nakielska
Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych

Informatorium: e-mail: InformatoriumUSBDG@stat.gov.pl, tel. 52 3669 400